

Oroszországban általános sztrájk készül.

Berlin, október 2. A Berliner Tageblattnak jelentik Kopenhágából: Miután Goremykin miniszterelnök megtagadta azt a kérést, hogy a dumát újból összehívja, Moszkvában tanácskozássra ültek össze a parlamenti blokk tagjai. Általános tetszéssel fogadták azt a javaslatot, hogy szólítsák fel a kormányt a zsidók helyzetének javítására. A kadetpártiak ellenkezése dacára is kimondták, hogy a kormányt azon alternatíva elé állítják, hogy vagy hívja össze újból a dumát, vagy sztrájkba lép az egész ország munkássága.

Az orosz cenzurát szigorították.

Stockholm, október 2. Goremykin valamennyi kormányzóhoz rendeletet bocsátott ki, amelyben utasítja őket, hogy a hírlapok cenzuráját még az eddiginél is szigorúbban kezeljék. A moszkvai reakcionáriusok, az úgynevezett „hazafias szervezetek” táviratot küldöttek Goremykinnek, amelyben tiltakoznak ama reformok ellen, amelyeket a városok és zemsztvók követelnek.

A volhiniai orosz kudarc bünbakjai.

Kopenhága, október 2. A „Danske Tidende” jelenti Pétervárról: A volhiniai vereség hatása egész Oroszországban érezhető és ősi orosz szokás szerint, amely a háború folyamán eddig még egyetlenegyszer sem tagadta meg magát, máris bünbakokat keresnek.

A 29-én megjelent hivatalos lap közli,

hogy a cár öt tábornokot nyugdíjazott, Mind az öt tábornok részt vett a volhiniai harcokban, ahol parancsnokló állásokban voltak.

Ugyanez a hivatalos lap közli kétszázötvennégy tisztnek, közöttük több magasrangúnak a névsorát és ezeket fölszólítja, hogy a következmények terhe mellett, azonnal jelentkezzenek ezredeiknél, ahol eddig szolgálatot teljesítettek. Ezek a tiszték, mint ez az orosz hadseregben immár nem szokatlan, dezertáltak és most ismeretlen helyen tartózkodnak. A névsorban több elsőrangú mánás-család is szerepel.

A nyugdíjazások egész Oroszországban, de főképpen a pétervári hadügyi körökben kínos feltűnést keltettek.

294.405 négyzetkilométer orosz területet tartunk megszállva.

Lengyel-résről szeptember 27-én történt megállapítás szerint a szövetséges hadseregek a Keleten 294.405 négyzetkilométernyi orosz területet tartanak megszállva, és pedig:

	Négyzetkilométer
Lengyelországban	127.318
Grodno kormányzóságban	38.669
Kovno kormányzóságban	40.640
Kurland kormányzóságban	27.286
Vilna kormányzóságban	42.529
Volhinia kormányzóságban	17.963

Vagyis negyedfélszer nagyobb területet tartanak megszállva a szövetséges hadseregek, mint Galícia.

A szegedi piac új rendje.

— Séta az újra maximált piacon. —

(Saját tudósítónktól.) Szerdán délután határozott a közgyűlés bölcsessége a mérhetetlen drágaság égető fontosságú kérdése felett. Erős, szigorú rendszabályokat hoztak a piacra, az árdrágítók ellen, amelynek — ha minden pontját szigorúan betartanák, — az lenne a természetes következménye, amit a határozatot hozó városatyák vártak: az árak tetemes csökkenése, a piaci rend helyreállítása és a megbékélés a vevők és termelők között. Eddig az történt, több nem is történt, hogy csütörtökön összeült a közéleti bizottság, megállapította az új maximális árakat, pénteken a tanács foglalkozott az ügygel és szombaton már életbe is léptek az új maximális árak. A tanácsnak pénteken — mint megírtuk — az volt az álláspontja, hogy ha így sem lesz rend a szegedi piacokon, ő is beáll azok közé, akik az általános rekvizitálást sürgetik a kormánynál. Ma még nem lehet pozitív véleményt alkotni a piaci állapotokról, de az újra maximált piac első napja — pesszimizmus nélkül szólva — sem sejtet túlságosan sok jót. A termelők, akiket volt elég alkalmunk kiismerni, sehogysem akarnak beletnyugodni, hogy rövid két hét múltán már vége lett a pünkösdi királyságnak...

A Délmagyarország munkatársa szombaton reggel újra meglátogatta a piacokat, hogy személyes tapasztalatokat szerezhesen a piaci állapotokról. A piaci séta eredményéről az alábbiakban számolunk be:

Reggel 7 órakor már teljes minden piac. A termelők helyiken ülnek, állnak, a vásárlók is teljes számmal vannak együtt. Csak a kényelmeskedő háziasszonyok jönnek még egyre. Általánosságban a felhajtás egészen szép volt. A termelők — úgy látszik — nem mindnyájan értesültek még az új állapotokról. Igen sokan csak a piacon szereztek tudomást arról, hogy a pünkösdi királyságnak — bizony — vége.

Szombaton megint sokan akadtak, akik sehogysem méltányolták a vásárlók törvényvel védett jogos kívánságait, hogy legalább a maximális áron odaadják terményeiket. Minden áron többet akartak kapni és így történt, hogy ismét szép számmal jelent meg a kihágási bíróságon.

Egy derék felsőtanyai asszony burgonyát árult. Szépen, csomóra rakva feküdt előtte készlete. Érdeklődtünk nála, hogy a burgonya?

— Harminc fillér egy csomó! — hangzott a válasz.

Lehetett egy csomó háromnegyed kiló.

— Hogy gondol olyat? Hiszen egy kiló 14 fillér.

— Beszélhetnek nekem az urak. Én úgy adom, ahogy akarom. Akinek nem tetszik, ne vegyen.

Persze, hogy bekerült a rendőrségre, a hol aztán árulta volna már a maximális áron is.

Itt említjük meg, hogy a közgyűlés határozata szerint közelesen fogyasztási szövetkezetet kell felállítani a városnak a drágaság enyhítésére. Ha elkészül ez a szövetkezet, talán lehetne nagyváradi mintára csinálni, úgy, hogy a rendőrség elé állítottaktól a maximális áron mindjárt át is vennék a vele levő árut a hatósági üzletek részére. Sőt addig is meg lehetne csinálni ezt a dolgot egészen szépen és bizony, hogy nem lenne kára belőle senkinek.

Egy másik asszony tojást árult, amelyből szombaton már újra kevesebb volt látható a piacokon, mint a szabad piac idejében. Természetesen megrohanták a vásárlók. — mindenki tojást akart. A vevők, mint valami árverésen, úgy licitáltak egymásra az árakat.

— Tizenhat fillér.

— Husz.

— Huszonöt egy darab!

És így tovább. Két perc alatt 30 fillérért kelt a tojások darabja. Itt újból megemlítjük, hogy kérlelhetetlenül sulyosan kell büntetni

azokat a vevőket is, akik így egymásra licitálnak.

Az átmenet azonban a szabad piacból a maximálásba nem ment mindenütt ilyen simán. Különösen az érdeműs kofaasszonyok renitenskedtek.

Terhes Andrásné, amikor a maximális áron kérték a vevők az árukat, kimondhatatlan trágárságokkal válaszolt. Persze, hogy jött a rendőr a figyelmeztetéssel. Terhesné hallatlan lármát csapott és a rendőrrel is gorbáskodott. Két napi elzárásra ítélték és kétszer husz korona pénzbüntetést kapott.

Özv. Kasza Jánosné és özv. Jaksa Józsefné 20 koronára ítélték, mert a piac körül vásároltak és adtak el élelmiszereket.

Sáringner Ferencné és Magda Péterné tejet árultak. Drágában, sokkal drágábban a maximális árnál. Sáringerné 3 napi elzárásra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte a kihágási bíróság, míg Magda Péterné, aki ezenkívül nem is a piacon, hanem utcán árusította a tejet 50 fillérért, ugyancsak 3 napi elzárást és 50 és 20 korona pénzbüntetést kapott.

Vajas Endréné és Csala Józsefné piac körüli vásárlás és eladás miatt kerültek a kihágási bíróságra. 20—20 korona pénzbüntetéssel sújtotta őket a rendőrbíróság.

Temesváry Géza derekas és energikus munkája bizonyára sokat lendít a piac rendbehozásának nagy munkáján.

Igaza volt a törvényhatósági bizottság tagjainak, amikor a kofák kitiltását és a vásárlási engedélyek megvonását kérték, követelték a kofáktól. Hogy a piaci állapotok szombaton annyira elfajultak, nagyjára a mélyen tisztelt kofák az okai. Mint megelégedéssel értesülünk, az elítélt kofáktól a vásárlási engedélyt megvonja a rendőrség.

Az orosz zsidók ügye a dumában.

Genf, szeptember 29. A párisi Humanité írja:

A дума szociálista pártja interpellációt nyújtott be, amelyet a munkáspárt és az alkotmányos demokraták is magukévá tettek. Így tehát az összes baloldali pártok kezekeskednek az interpelláció adatainak az igazságáról és égbekiáltó tényeiről. Az interpelláció szövegét a Rjecs augusztus 28-iki száma hozta.

Cskekide képviselő indokolja az interpelláció sürgősségét és rámutat a kormány zsidóellenes politikájára. A többiek közt ezeket mondta: „Ismeretes az urak előtt, hogy a mostani kormány egész léte a zsidóüldözésen alapul. Olyan pillanatokban, amikor a kormány helyzete kritikus, a zsidókra zúdítja csapásait, mert azok legkevésbé képesek az ellenállásra.

Egy évvel ezelőtt tört ki a háború... és ime, a kormány ismét a zsidókra veti magát. Most azonban nem rituális gyilkosságokat irnak a rovásukra, hanem árulással és becstelenséggel vádolják őket. Oroszország és az egész világ ismeri az igazi bűnösöket, akik a front jelenlegi szomorú helyzetét és az ország belsejében végbemenő siralmas állapotokat előidézték. Azok a bűnösök, akik a hadsereg és a hadsereg szükségleteinek a rovására meggazdagodtak. (Bátról: Ez az igazság!) Azok a bűnösök, akik Miasojedov, Grolguss és más áru-
lók vezetés alatt elárulták Oroszországot.

Ha csakugyan le akarunk szüntetni a bűnösökre, meg kell vizsgálnunk, hogy az árulók ezen szervezetében — melynek néhány hírhedt tagját ép a minap végezték ki — micsoda szerepet játszott. Maklakov belügyminiszter, aki csak röviddel azelőtt köszönt le a hivataláról.

Majd így folytatja a szónok: Felhívjuk a kormányt, hogy milyen jog alapján tesz felelőssé az egész fajt egyes fiainak a gonosztet-